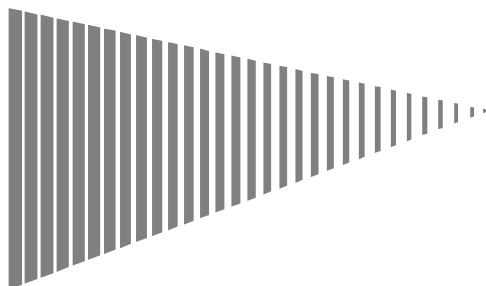

Landstinget Blekinge

Granskning av delårsrapport per 2015-08-31

Magnus Helmfrid
Daniel Svensson

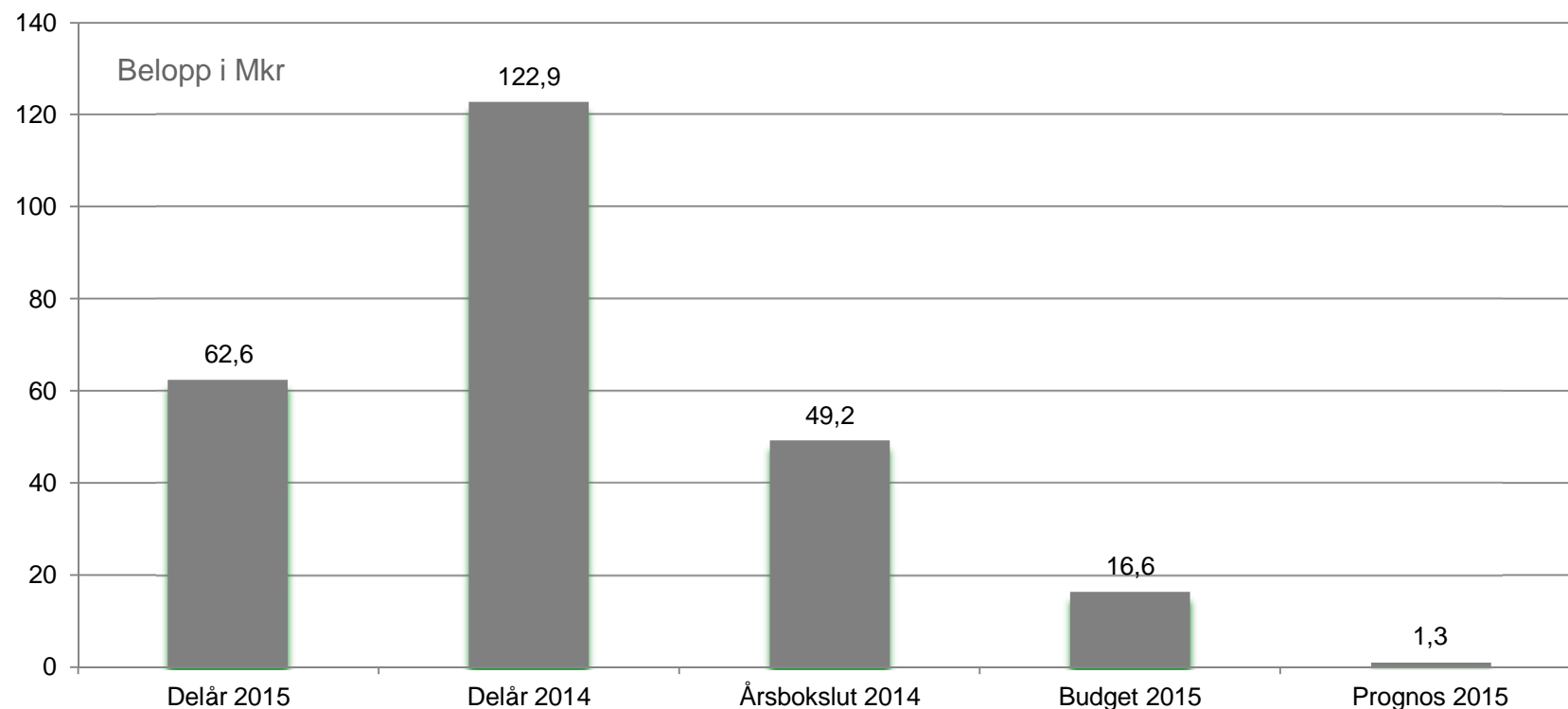
Building a better
working world

Revisorernas uppdrag och mål

- Rapport från delårsgranskningen 31/8-2015

- ▶ Revisorernas uppdrag enligt KL 9 kap 9§
 - ▶ om verksamheten sköts på ett **ändamålsenligt** och från **ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt**
 - ▶ om **räkenskaperna är rättvisande**
 - ▶ om den **interna kontrollen** i styrelse och nämnder är tillräcklig
- ▶ Revisorernas bedömning av delårsrapporten KL 9 kap 9a§
 - ▶ Bedöma om delårsrapporten är förenlig med LFs beslutade mål
- ▶ EYs omfattning och inriktning på granskningen
 - ▶ Delårsrapporter, möten med landstings- och förvaltningsledning
 - ▶ Översiktlig granskning av räkenskaper och verksamhetens utveckling
 - ▶ Fokus på verksamhetens rapportering och uppföljning av verksamhetsmål
 - ▶ Fokus på om ekonomiska prognoser visar budget i balans vid årsbokslutet

Periodens resultat med jämförelsetal samt prognos och budget för helåret (Mkr)

- ▶ Ovan en sammanställning av de viktigaste resultatmåten för Landstinget Blekinge i delårsrapporten. Presenteras närmare på följande sidor.

Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

- Resultat för perioden jan-aug 2015 jämfört med budget och fg år

DELÅR	Utfall	Utfall	Förändring		Budget	Utfall 2015-08	
	2014-08	2015-08	2014-2015		2015-08	jfr budget 2015-08	
T2 31/8 - 2015							
Verksamhetens intäkter	391,8	458,4	66,6	17,0%	434,2	24,2	5,3%
Verksamhetens kostnader	-2 979,9	-3 228,7	-248,8	8,3%	-3 218,9	-9,8	0,3%
Avskrivningar	-100,0	-98,9	1,1	-1,1%	-110,6	11,7	-11,8%
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>-2 688,1</i>	<i>-2 869,2</i>	<i>-181,1</i>	<i>6,7%</i>	<i>-2 895,3</i>	<i>26,1</i>	<i>-0,9%</i>
Skatteintäkter	2 090,0	2 167,8	77,8	3,7%	2 176,4	-8,6	-0,4%
Generella statsbidrag	709,6	736	26,4	3,7%	726,9	9,1	1,2%
Finansnetto	11,4	28	16,6		3,1	24,9	
Årets resultat	122,9	62,6	-60,3		11,1	51,5	

Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

- Prognos 2015 jämfört med budget och utfall fg år

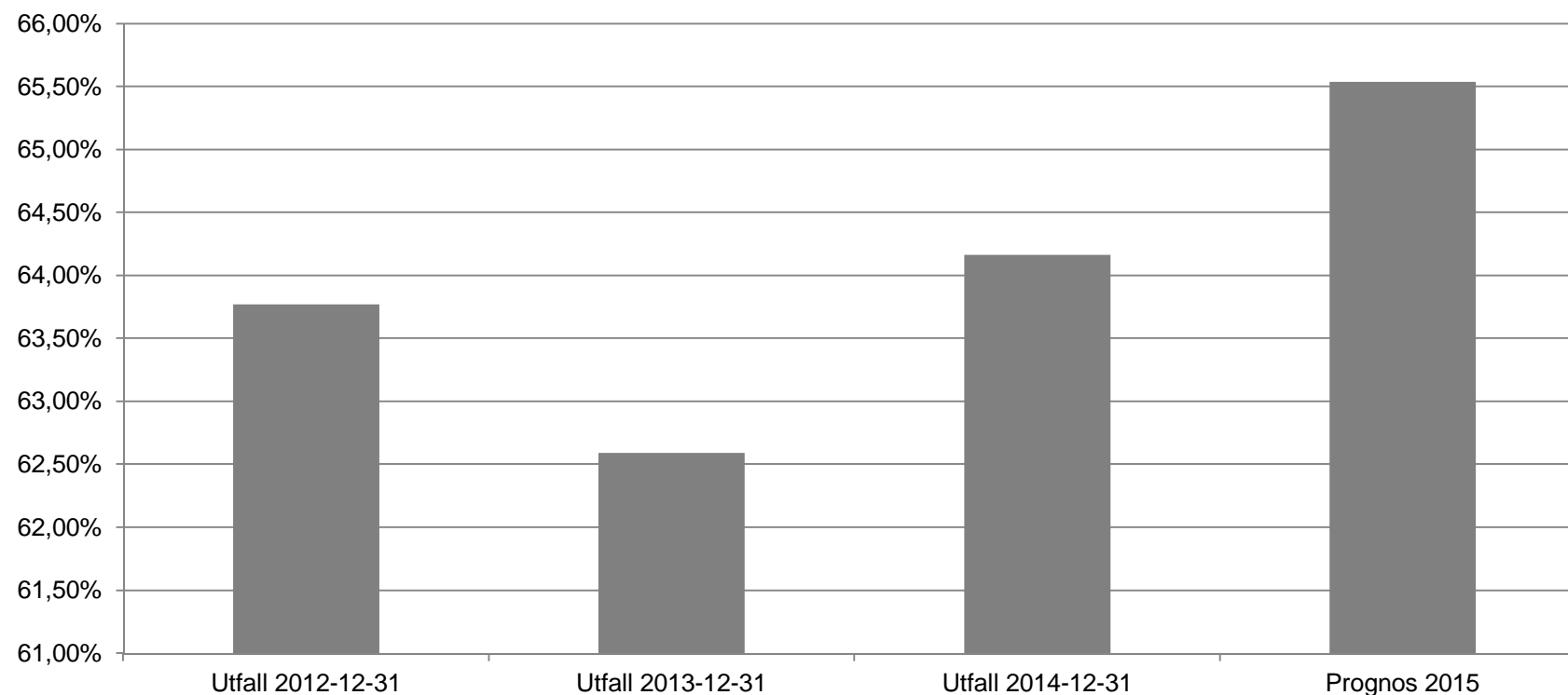
	Utfall 2014	Budget 2015	Prognos 2015	Prognos 2015 jfr budget 2015		Prognos 2015 jfr utfall 2014	
Verksamhetens intäkter	712	651,3	721,8	70,5	10,8%	9,8	1,4%
Verksamhetens kostnader	-4 668,3	-4 828,3	-4941,0	-112,7	2,3%	-272,7	5,8%
Avskrivningar/nedskrivningar	-233	-165,9	-158,5	7,4	-4,5%	74,5	-32,0%
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	<i>-4 189,3</i>	<i>-4 342,9</i>	<i>-4 377,7</i>	<i>-34,8</i>	<i>0,8%</i>	<i>-188,4</i>	<i>4,5%</i>
Skatteintäkter	3 119,4	3 264,6	3 251,6	-13,0	-0,4%	132,2	4,2%
Generella statsbidrag	1 060,9	1 090,3	1 103,1	12,8	1,2%	42,2	4,0%
Finansnetto	58,2	4,6	24,3	19,7		-33,9	
Årets resultat	49,2	16,6	1,3	-15,3		-47,9	

Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

- Driftredovisning, prognos för helår i jämförelse med budget

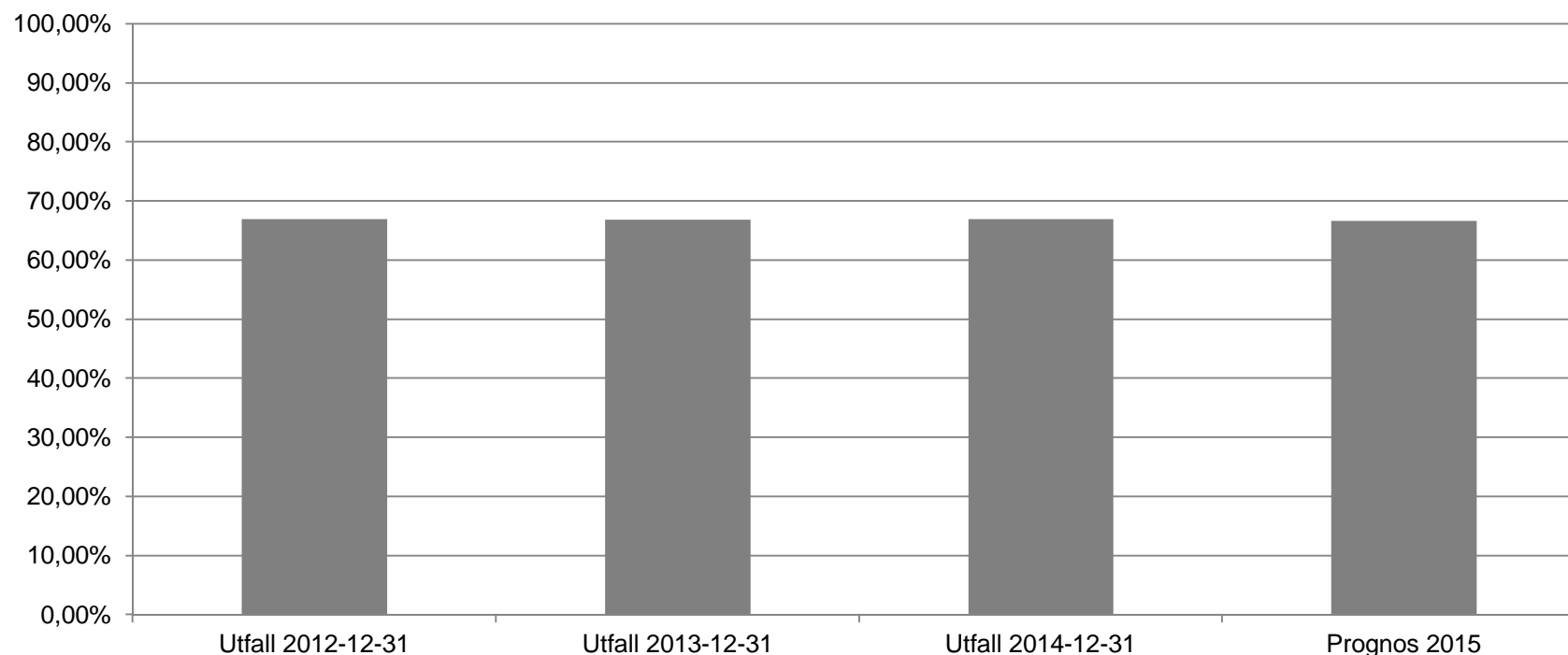
Förvaltningar, belopp i Mkr	Avvikelse prognos/ budget 2015
Blekingesjukhuset	-65,8
Primärvård	2,0
Psykiatri och Habilitering	1,0
Folktandvården	2,6
Landstingsservice	3,0
<i>DELTOTAL</i>	<i>-57,2</i>
Landstingsdirektörens stab	0,5
Finansförvaltningen	40,2
Landstingsgemensamt	0,0
<i>DELTOTAL</i>	<i>40,7</i>
Blekinge folkhögskola	-1,2
Samverkansnämnden	2,4
<i>DELTOTAL</i>	<i>1,2</i>
SUMMA	-15,3

Verksamhetens nettokostnader efter åtta månader i förhållande till helår

- Högre nettokostnader per augusti 2015 jämfört med 2012-2014, innebär att nettokostnadsutvecklingen enligt prognos ska vara lägre än jämförelseperioden.
- Flera osäkerhetsfaktorer finns, innebär risk för ökning av nettokostnader jämfört med prognos.
- 1% avvikelse medför en förändring om ca +/- 44 Mkr
- 2013 – Blekingetrafiken och AFA ca 120 Mkr. 2014 – nedskrivningar om ca 60 Mkr. 2015 – AFA ca 23 Mkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag i förhållande till utfall / prognos

- Utfall av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till ca 67% vilket tyder på att prognosen för 2015 bedöms rimlig.

Osäkerhet i prognosen

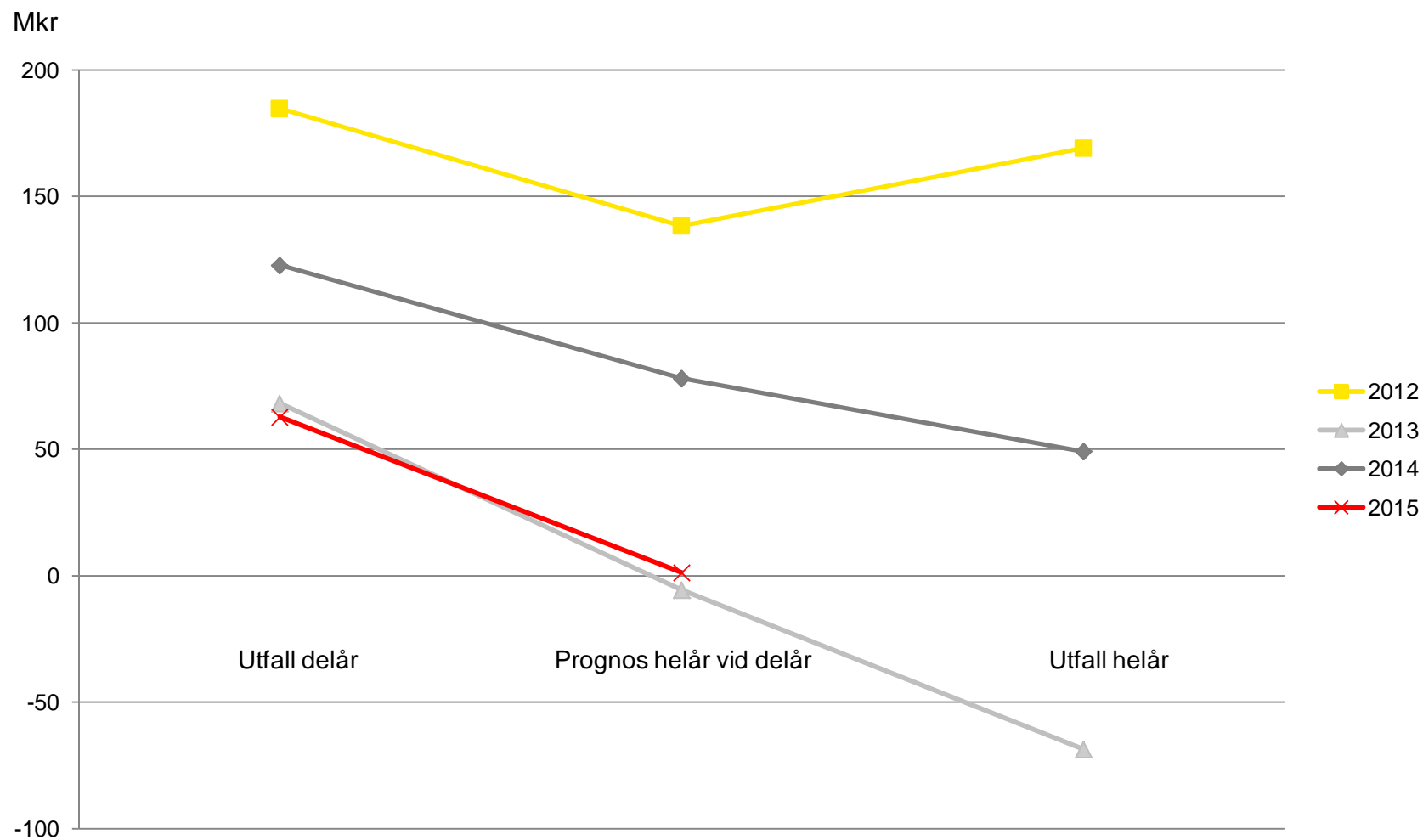
▶ Blekingesjukhuset

- ▶ Svårbedömda intäkter genom tillgänglighetsmål och utomlänspatienter.
- ▶ Personalförändringar kan snabbt leda till omfattande behov av dyr hyrpersonal – budgeterar ej för hyrpersonal?
- ▶ Köpt vård svårbedömd, särskilt med varierande antal dyra fall.
- ▶ Dyra läkemedel och behov av ny teknologi ökar successivt.
- ▶ Besparingar 8 miljoner inräknat.
- ▶ Lagd prognos bygger på bästa möjliga utfall. Sämsta utfall enligt nämndens bedömning kan innebära ca -100 Mkr.
- ▶ Nämndens prognos avviker från prognosen som redovisas i landstingets delårsbokslut med 3,4 Mkr p.g.a. äskade pengar för tilläggsanslag räknats in i nämndens prognos.

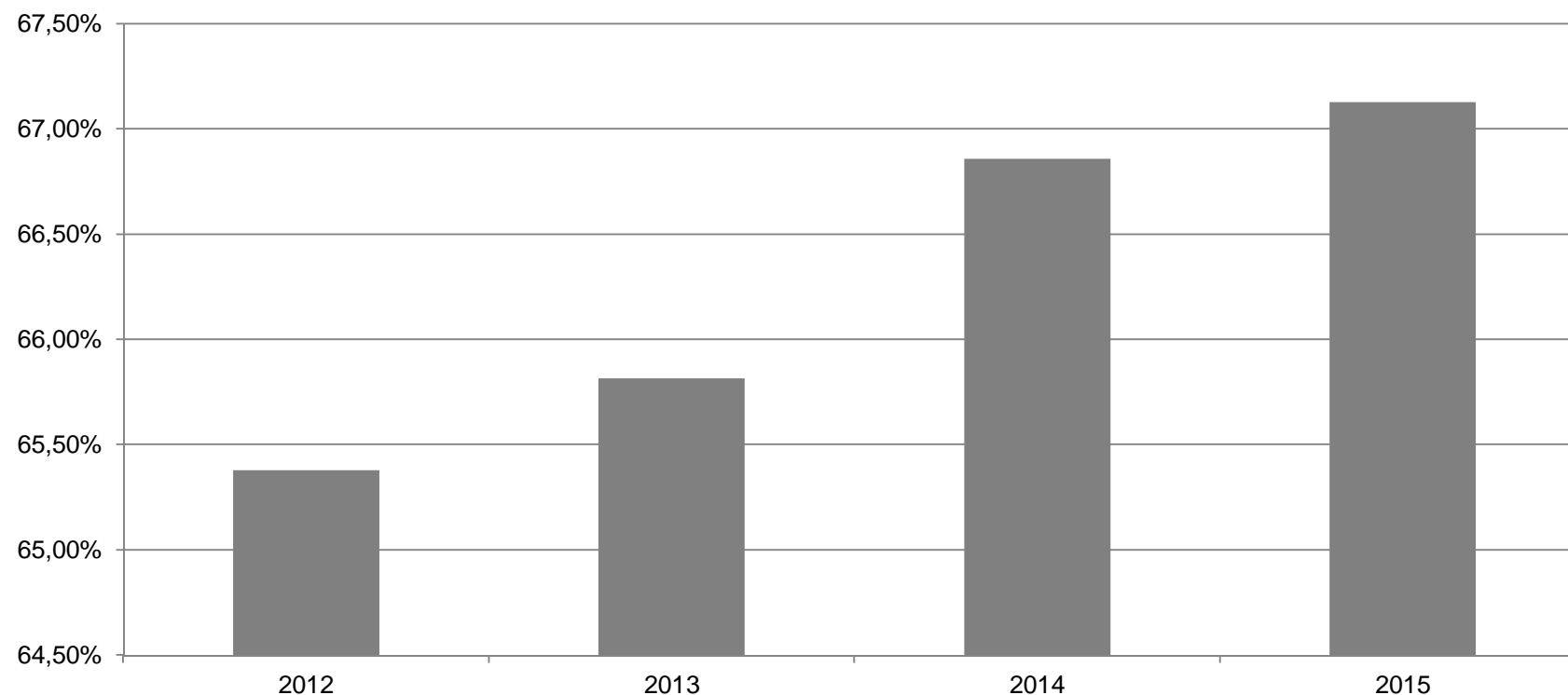
Osäkerhet i prognosen

- ▶ **Primärvårdsförvaltningen**
 - ▶ Kostnaden för hyrläkare mest osäkra posten i lagd prognos.
- ▶ **Folktandvården**
 - ▶ Bemanning av kliniker.
- ▶ **Psykiatri och habiliteringsförvaltningen**
 - ▶ Köpt vård, hjälpmedel samt stora kostnader för hyrläkare utgör svårbedömda faktorer i prognosen.
- ▶ **Finansförvaltningen**
 - ▶ Förändringar i slutavräkningar för skatteintäkter
 - ▶ Avkastning på kapitalförvaltning.

Prognoser vid delårsboksluten 31/8 jämfört med faktiskt utfall 31/12

Blekingesjukhusets nettokostnader åtta månader i förhållande till helår.

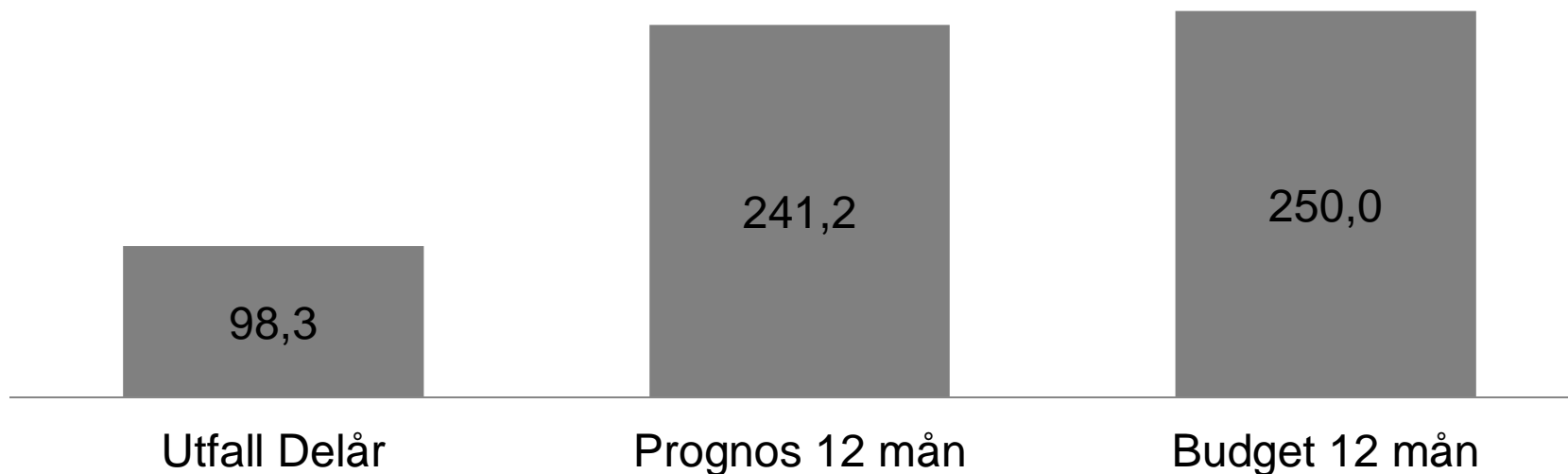
Som framgår ovan indikerar prognosen att nettokostnaderna januari – augusti utgör högre andel av prognostiserade nettokostnader. Detta indikerar att nettokostnaderna kan vara underskattade i prognosen.

Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

■ Kommentarer till resultatutveckling och prognos

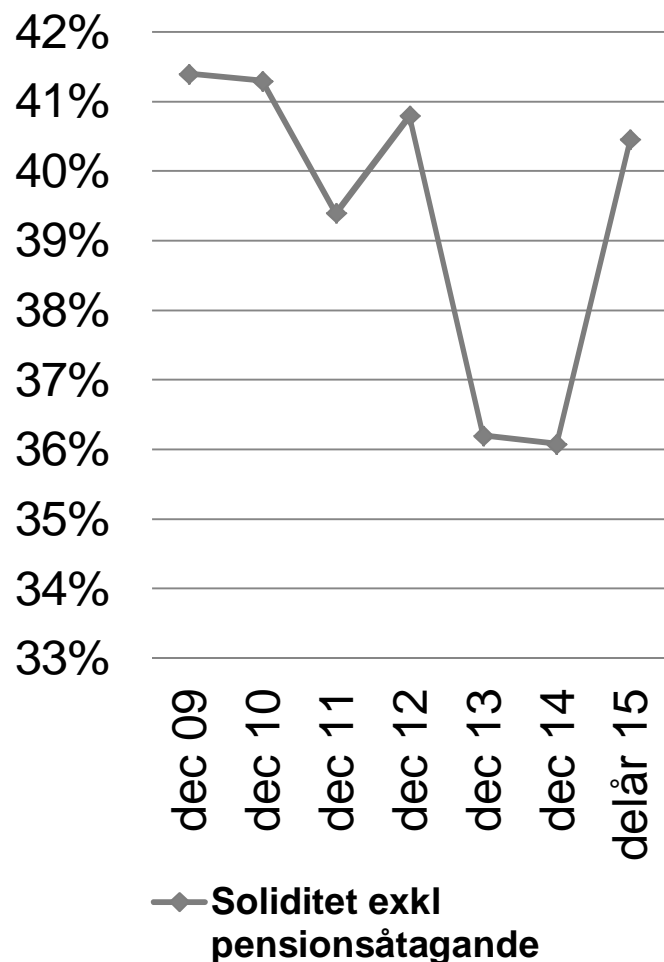
- ▶ Jämförelsestörande poster
 - ▶ Nedskrivningar av fastighet föregående år ca 60 Mkr,
 - ▶ Återbetalda AFA-premier 23,7 Mkr, föregående år 0.
- ▶ Förvaltningar med underskott
 - ▶ Två nämnder prognosticerar underskott 2015, Blekingesjukhuset -65,8 Mkr samt Blekinge Folkhögskola -1,2 Mkr.
 - ▶ Föregående år visade två förvaltningar underskott Blekingesjukhuset -8,4 Mkr och Psykiatri och Habilitering -0,9 Mkr samt finansförvaltningen -2,3 Mkr och Samverkansnämnden -1,1 Mkr .
- ▶ Finansförvaltningen
 - ▶ Positiv avvikelse mot prognos 40,2 Mkr.
 - ▶ Bättre avkastning på placerade medel.
 - ▶ Ej fördelade anslag (förfoganden, löneökningar, oförutsett)
- ▶ Arbetstid
 - ▶ Utförd arbetstid har ökat mot föregående år motsvarande 81 årsarbetare, vilket motsvarar 2,1%

Nettoinvesteringar (Mkr)

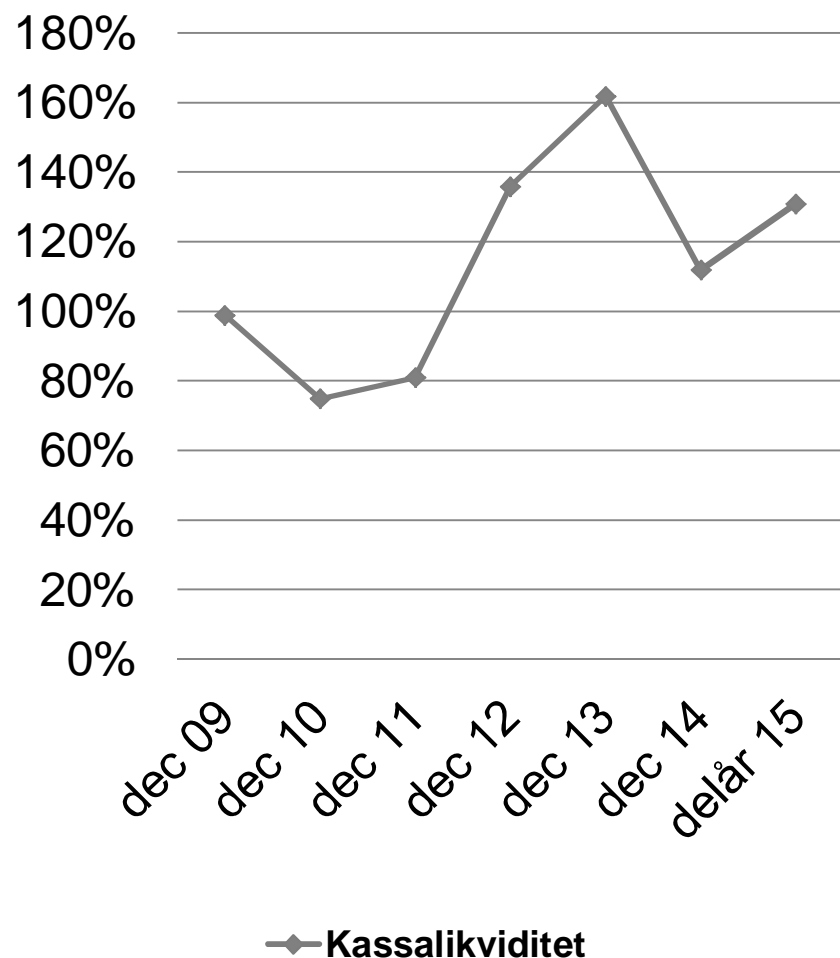
- ▶ Av investeringsramen är 98,3 Mkr (ca 39%) upparbetade.
- ▶ Av budgeten bedöms 96% uppnås. Investeringar enligt prognos avser främst investeringar i fastighet 155 Mkr, medicinsk teknisk utrustning 40 Mkr samt IT och telefoni 40 Mkr.
- ▶ Enligt uppgifter i delårsrapporten är målet att investeringarna ska uppgå till minst avskrivningarna. Prognostiserade avskrivningar är 158,5 Mkr

Nyckeltalsanalys, Soliditet (%)

- ▶ Soliditeten är ett mått som visar graden av ekonomisk stabilitet. Målvärde minst 35% anges i landstingsplanen 2016.
- ▶ Soliditeten, det egna kapitalet i förhållande till totalt kapital, har förbättrats sedan årsskiftet främst pga förbättrat resultat. Eftersom helårsprognosen visar på lägre resultat än i delår kan förväntas att soliditeten vid årsskiftet är lägre än vid delårsbokslutet. Tendensen är en vrikande soliditet.
- ▶ Soliditeten beaktat det pensionsåtagande som redovisas som ansvarsförbindelse är negativt.

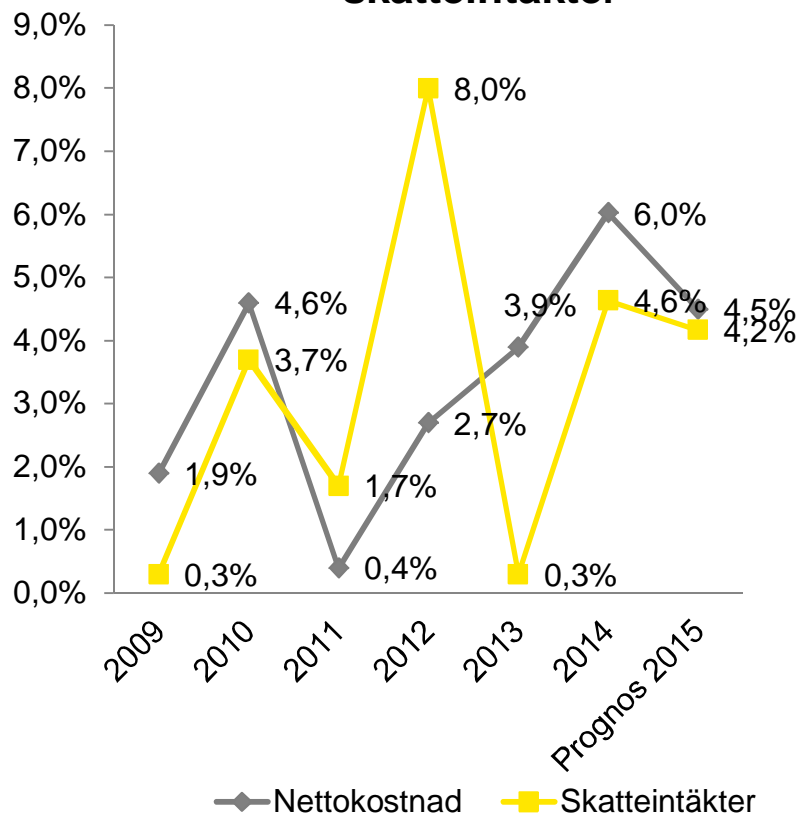
Nyckeltalsanalys, Kassalikviditet (%)

- ▶ Kassalikviditeten är ett mått som visar graden av ekonomisk stabilitet. Det saknas måttal i landstingsplanen för 2015. I delårsrapporten anges att det ska vara minst 120%.
- ▶ Kassalikviditet = kortfristiga placeringar exkl placeringar för pensioner + likvida medel + kortfristiga fordringar i förhållande till kortfristiga skulder.

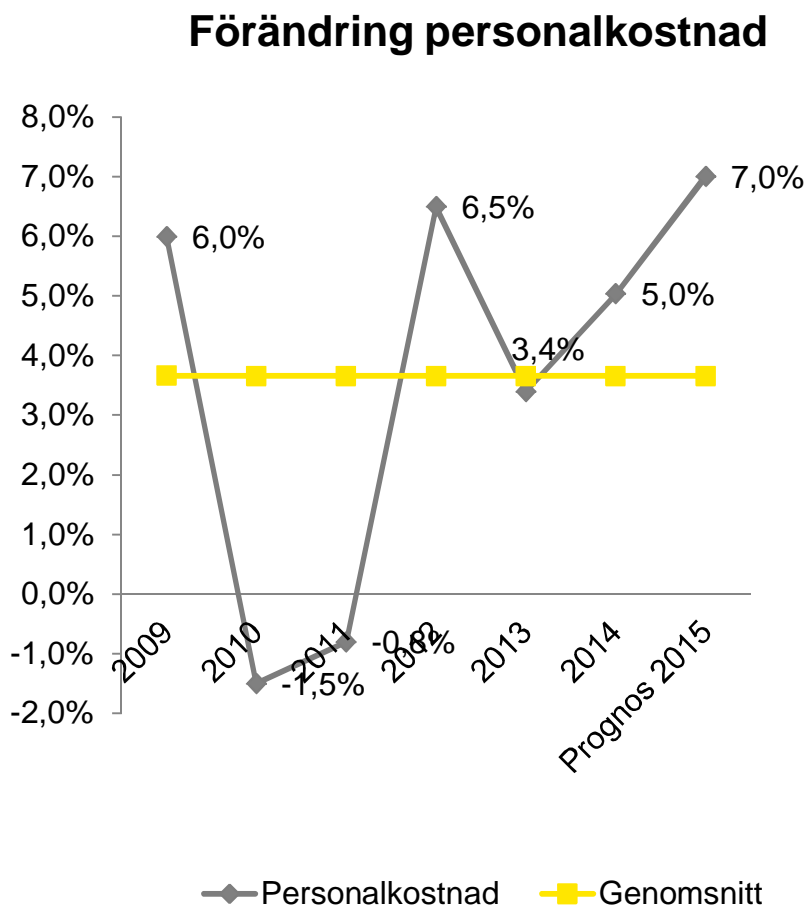
Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

Förändring nettokostnad respektive skatteintäkter

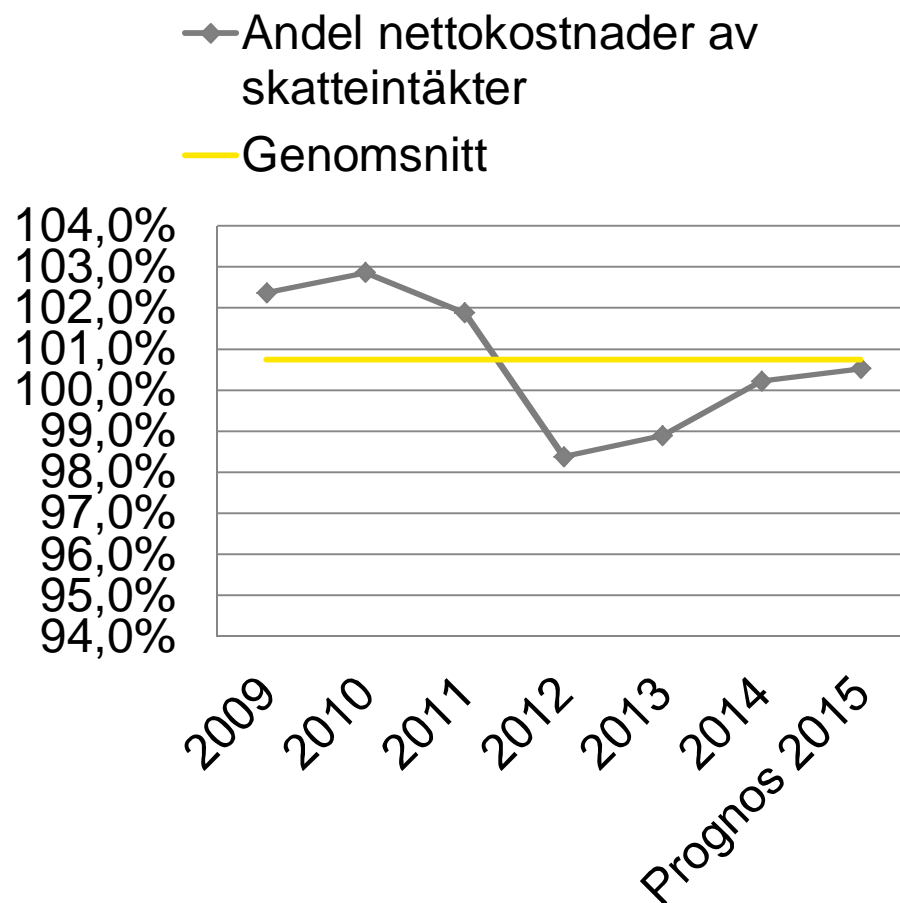
- ▶ Ökningstakten för skatteintäkter bör över tid vara högre än nettokostnadsökningen.
- ▶ Ökningen av skatteintäkter 2012 berodde på skattehöjning.
- ▶ I prognosen för 2015 förväntas nettokostnaderna öka något mer än skatteintäkterna.
- ▶ Per augusti 2015 har nettokostnaderna ökat med 6,7% jämfört med 2014.

Förändring av personalkostnader

- ▶ Personalkostnadsökningen är ett sätt att för landstinget att mäta kostnadsmedvetenheten
- ▶ Minskningen 2010 och 2011 beror på upplösning av omstruktureringsmedel från 2009.
- ▶ Ökningstakten har under flera år varit hög
- ▶ Utförd arbetstid har ökat mot föregående år motsvarande 81 årsarbetare, vilket motsvarar 2,1%
- ▶ Genomsnittet under jämförelseperioden ligger på 3,7%.

Andelen nettokostnader av skatteintäkter

- ▶ Ett nyckeltal som ofta används är andelen nettokostnader i % av skatteintäkter och bidrag över t ex en femårsperiod. Tumregel högst 98%
- ▶ Genomsnitt 100,7%.
- ▶ Kravet påverkas bl a av finansnetto och investeringsbehov.

Ändamålsenlig verksamhet

- Samma modell för målstruktur som 2014

- ▶ 4 politiskt prioriterade övergripande mål enligt landstingsplan 2015
 - ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ Tillgängligheten ska förbättras årligen, utöver den för besök och behandling
 - ▶ Arbetet för en bättre folkhälsa ska även avspeglas i en ökad jämlik hälsa
 - ▶ Medborgare och patienter ska ha förtroende för landstingets verksamheter
 - ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ Miljö- och hållbarhetskrav ska ställas i upphandling av varor och tjänster
 - ▶ Hållbarhetsarbetet ska systematiseras och integreras på alla nivåer
 - ▶ Ökat fokus på regionalt arbete med klimat, energi och transporter
 - ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ Anställda ska erbjudas heltid och jämställda villkor
 - ▶ En hälsosam arbetsplats för ökad arbetstillfredsställelse
 - ▶ Delaktighet och dialog ska bidra till engagemang och medverkan
 - ▶ **En stabil ekonomi för hållbar kostnadsutveckling**
 - ▶ Styrinstrumenten ska bidra till ekonomisk stabilitet och en ekonomi i balans
 - ▶ Kostnadsmedvetenhet och kontroll ska ge effektiva verksamheter
 - ▶ Kontrollerbar investeringsprocess för verksamhetsmässig och ekonomisk nytta

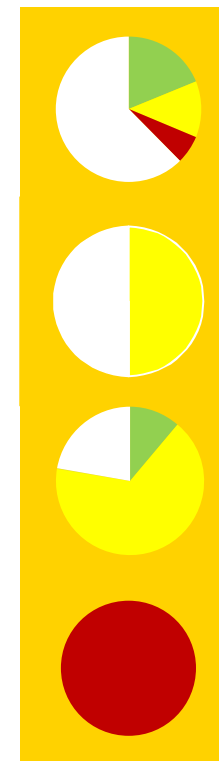
Blekingesjukhuset

Ändamålsenlig verksamhet

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 33 delmål hos Blekingesjukhuset

Sammanställning av mål som bedöms bli uppnådda 2015:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 16 delmål
 - ▶ Utfall 3 gröna, 2 gula, 1 röd, 10 uppföljning helår
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 2 delmål
 - ▶ Utfall 1 gul , 1 uppföljning helår
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 9 delmål
 - ▶ Utfall 1 gröna, 6 gula, 2 uppföljning helår
- ▶ **En stabil ekonomi för hållbar kostnadsutveckling**
 - ▶ 6 delmål
 - ▶ Utfall 6 röda

Folktandvården

Ändamålsenlig verksamhet

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 57 delmål hos Folktandvården, samtliga delmål är mätbara och följs upp av förvaltningen
Sammanställning av uppnådda mål 2015:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 37 delmål
 - ▶ Utfall 1 gröna, 4 gula, 4 röda
 - ▶ 28 ej tillämpbara/följs upp på helår
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 3 delmål
 - ▶ Utfall 2 gröna
 - ▶ 1 ej tillämpbar
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 8 delmål
 - ▶ Utfall 3 gröna
 - ▶ 5 ej tillämpbara/följs upp på helår
- ▶ **En stabil ekonomi för hållbar kostnadsutveckling**
 - ▶ 9 delmål
 - ▶ Utfall 4 gröna
 - ▶ 5 ej tillämpbara/följs upp på helår

Primärvårdsförvaltningen

Ändamålsenlig verksamhet

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 40 delmål hos Primärvårdsförvaltningen

Sammanställning av uppnådda mål 2015:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 31 delmål
 - ▶ Utfall 8 gröna, 2 gula, 21 följs upp på helår/ej tillämpbara
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 3 delmål
 - ▶ Utfall 3 följs upp på helår/ej tillämpbara
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 6 delmål
 - ▶ Utfall 6 följs upp på helår/ej tillämpbara
- ▶ **En stabil ekonomi för hållbar kostnadsutveckling**
 - ▶ 5 delmål
 - ▶ Utfall 4 gröna, 1 röd

Psykiatri och habilitering

Ändamålsenlig verksamhet

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 51 delmål hos Psykiatri- och Habiliteringsförvaltningen

Sammanställning av uppnådda mål 2015:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 37 delmål
 - ▶ Utfall 11 gröna, 7 gula, 3 röda, 16 följs upp på helår/ej tillämpbara
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 2 delmål
 - ▶ Utfall 1 gul , 1 ej tillämpbar
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 8 delmål
 - ▶ Utfall 5 gröna, 1 röd, 2 följs upp på helår
- ▶ **En stabil ekonomi för hållbar kostnadsutveckling**
 - ▶ 4 delmål
 - ▶ Utfall 3 gröna, 1 gul

Landstingsservice

Ändamålsenlig verksamhet

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 31 delmål hos Landstingsservice

Sammanställning av uppnådda mål 2015:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 12 delmål
 - ▶ Utfall 4 gröna, 4 gula, 1 röd, 3 följs upp på helår
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 10 delmål
 - ▶ Utfall 3 gröna, 6 gula, 1 ej möjlig att värdera
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 6 delmål
 - ▶ Utfall 3 gröna, 2 gula, 1 följs upp på helår
- ▶ **En stabil ekonomi för hållbar kostnadsutveckling**
 - ▶ 3 delmål
 - ▶ Utfall 2 gröna, 1 gul

Ändamålsenlig verksamhet

- Måluppfyllelse

- ▶ Arbetet med målen behöver utvecklas. Nämnderna bör utveckla strategier och handlingsplaner för hur målen ska nås.
- ▶ Uppföljning i delårsboksluten behöver förtydligas, en sammanfattande bedömning bör göras över måluppfyllelsen.
- ▶ Många av delmålen följs upp först vid årsbokslutet. Medför svårighet att bedöma måluppfyllelsegrad.
- ▶ Fastställda målvärden saknas för de finansiella målen i landstingsplanen 2015. I landstingsplanen 2016 fastställs två finansiella mål; soliditet samt avkastning på pensionsplaceringar med fastställda målvärden
- ▶ Landstingsstyrelsens sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen saknas i delårsrapporten.
- ▶ Vår bedömning är att samtliga mål för 2015 ej kommer att uppnås.

God redovisningssed

- ▶ Förändringar i bokslutsprocessen i samband med delårsrapporten.
 - ▶ Dokumenterade avstämningar görs. Ger bättre intern kontroll!
- ▶ Redovisningsprinciper
 - ▶ Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper saknas i delårsrapporten.
 - ▶ Kortfristiga placeringar redovisas numera under rubriken kortfristiga fordringar i enligt med KRL.
 - ▶ I övrigt, enligt uppgift, inga förändringar mot föregående årsbokslut.
- ▶ Leasingavtal
 - ▶ Samtliga leasingavtal betraktas som operationella. Upplysning lämnas i not i enlighet med rekommendation från RKR. Komplettering bör ske med upplysning om leasingavgifter som förfaller senare än 5 år.
 - ▶ Finansiella leasingavtal saknas?
- ▶ Vi bedömer att delårsbokslutet per 2015-08-31 i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed.

Intern kontroll

- Rapport från delårsgranskningen 31/8-2015

- ▶ Internkontrollplan beslutad av LS, 2015-03-08.
- ▶ Viktigt att internkontrollplan upprättas, beslutas och följs upp av respektive nämnd.
- ▶ Kontrollfrekvens 1-3 ggr/år.
- ▶ Sammanställning av kontrollmomenten har ej tagits fram i samband med delårsbokslutet. Kommer enligt uppgift göras under hösten.

Förslag till revisorernas bedömning

- Rapport från delårsgranskningen 31/8-2015

▶ Ändamålsenlig verksamhet

- ▶ Övergripande analys av måluppfyllelsen är saknas. Svårtolkat!
- ▶ Målarbetet behöver förbättras ytterligare. Strategier och handlingsplaner för att uppnå målen behöver tas fram.
- ▶ Vår bedömning är att samtliga mål inte kommer att uppnås.

▶ Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

- ▶ Prognosticerat överskott 2015 + 1,4 Mkr. Två förvaltningar med underskott, Blekingesjukhuset samt Blekinge folkhögskola.
- ▶ Balanskravet förväntas uppnås.
- ▶ Nettokostnader överstiger skatteintäkter och statsbidrag 100,5%.
- ▶ Osäkerhetsfaktorer i prognosen medför risk för underskott.

Förslag till revisorernas bedömning, forts

- Rapport från delårsgranskningen 31/8-2015

- ▶ Rättvisande räkenskaper
 - ▶ Dokumenterade avstämningar görs numera i samband med delårsbokslutet.
 - ▶ God redovisningssed bedöms i allt väsentligt tillämpas.
- ▶ Intern styrning och kontroll
 - ▶ Flertalet förvaltningar redovisar sina mål vid årsbokslutet.
 - ▶ Viktigt att internkontrollplan upprättas, antas och följs upp av respektive nämnd.
 - ▶ Budgeten upplevs av nämnderna som dåligt styrinstrument då den saknar förankring i nämnden.
- ▶ Prognosens tillförlitlighet
 - ▶ Osäkerhet kring bl a intäkter, hyrläkarkostnader, Blekingesjukhusets åtgärdslista mm.
 - ▶ Blekingesjukhusets prognos bygger på de mest positiva antagandena.
 - ▶ Enligt prognosen 2015 ska nettokostnadsutvecklingen per månad vara lägre sista tertialet jämfört med sista tertialet för åren 2012-2014.
 - ▶ Resultatet enligt prognosen 1,4 Mkr, väldigt nära 0!
Risk finns för negativt resultat, baserat på kända osäkerhetsfaktorer.

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

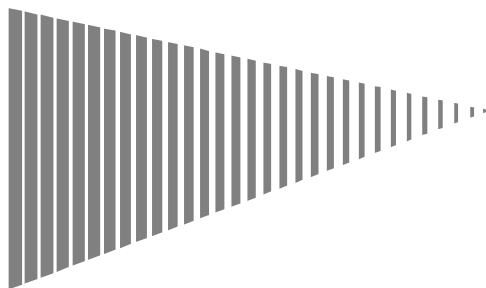
Om EY

EY är ett världsledande företag inom revision, redovisning, skatt, transaktioner och affärsrådgivning. Våra tjänster och insikter hjälper till att skapa förtroende och hållbar tillväxt på finansmarknader och i ekonomier världen över. För att hålla våra löften till våra intressenter utvecklar vi ledare och medarbetare som arbetar i team över gränserna. Vi vill att allt vi gör ska bidra till att affärsvärlden och arbetslivet fungerar bättre – för våra medarbetare, våra kunder och de samhällen vi verkar i.

EY refererar till den globala organisationen samt kan avse en eller flera medlemsföretag i Ernst & Young Global Limited. Varje medlemsföretag utgör en egen juridisk person.

© 2015 Ernst & Young AB.
All Rights Reserved.

ey.com/se

EY

Building a better
working world

